

Underbilag 1 til bilag 7.

STATSKONSULENTEN FOR UNDERVIS-
NINGSMINISTERIET FORTRINSVIS
VEDRØRENDE SKOLEORDNINGER
I FREMMEDE LANDE

København, den 20. februar 1958.

I skrivelse af 5 ds. har ministeren anmodet mig om at fremsende en af folketingets skoleudvalg ønsket redegørelse for den engelske almindelige skoleeksamen, *The General Certificate of Education Examination*, der som oplyst i min tidligere redegørelse til udvalget af 21. november 1955, trykt i folketingssudvalgets beretning af 1. oktober 1956 pag. 5 ff., kan tages af elever af alle kategorier og i hvilke fag (færre eller flere) de enkelte elever måtte ønske.

I denne anledning skal jeg herved, efter at have indhentet autentisk materiale fra de pædagogiske institutter (Institutes of Education) ved universiteterne i London og Bristol, repræsenterende henholdsvis hovedstaden og provinsen, give en *sammenhængende fremstilling* af hele eksamensordningen, sådan som den har udviklet sig i det 20. århundrede og med ovennævnte almindelige undervisningsprøve som det endelige resultat.

Lokale eksamensordninger: Forud for det 20. århundrede var al højere undervisning besørget af skoler, der var uafhængige af staten. De var enten baseret på donationer eller oprettet som private foretagender, og deres udgifter blev i større eller mindre grad dækket af elevernes skolepenge, hvorved skolerne opretholdt en eksklusiv karakter. De ældste og mest ansete var de i det 16. århundrede eller tidligere stiftede „Public Schools“ (således kaldet, fordi de som kostskoler stod åbne for elever fra alle dele af landet), 9 i alt, som endnu eksisterer og har dannet mønstret for de senere, navnlig i det 19. århundrede, oprettede latinskoler. De sendte deres bedste elever til universiteterne i Oxford og Cambridge, og hvis de afholdt

eksaminer, var disse *interne* og offentligheden uvedkommende. Universiteterne afholdt også deres egne immatrikulationsprøver.

Efterhånden, og navnlig efter 1850, opstod der blandt skolerne en bevægelse for at få deres resultater bedømt udefra af en uhildet, sagkyndig autoritet. Det gjaldt navnlig de nyere skoler, der heri så et middel til at blive anerkendt. De to gamle universiteter, Oxford og Cambridge, nedsatte da hver en lokal eksamenskommission i 1857, som stillede sig til disposition for skolerne. I 1858 fulgte universiteterne i London og Durham eksemplet, og i 1873 nedsatte Oxford og Cambridge en fælles eksamenskommission til at kontrollere immatrikulationen fra skolerne til universiteterne. Dermed var spiren lagt både til en skoleeksamen i 16 års alderen og til en afgangseksamen i 18 års alderen, men de forskellige kommissioner fastsatte hver især kravene og eksamensformen. Senere kom andre lokale kommissioner til, nedsat enten af universitetsgrupper eller universiteterne hver for sig. I alt blev der i tiden til op i det 20. århundrede oprettet 9 eksamenskommissioner.

Standardisering af eksaminerne. Nødvendigheden af en standardisering af eksaminerne og en deraf følgende koordinering af eksamenskommissionerne opstod, da der indførtes *offentlige* højere skoler ved siden af det hidtidige system af uafhængige og private. Årsagen til disse skolers oprettelse var *dels* den begrænsede adgang til højere undervisning, som den hidtil gældende ordning bevirkede, især på grund af skolepengene, *dels* den indre trang til udvidelse,